

Cletscher, D..

(? - DEN HAAG 1632)

Noemde zich ook Clitzart en Klitzaert. In 1626 werd hij ingeschreven in het schildersgilde in Den Haag. Hij huwde er in 1628. Behalve schilder was hij Kwartiermeester (is plm. luitenant) en ingenieur in het staatse leger. Als zodanig nam hij deel aan de belegeringen van Grol, Den Bosch en Maastricht. Behalve ons stuk zijn van zijn hand slechts enkele schilderijen van belegeringen bekend en een kaart uit 1632 van de belegering van Maastricht.

Lit.: N.F. van Gelder-Schrijver, 'De opkomst in de 17de eeuw van het geslacht Cletscher', in *Jaarboek Die Haghe* 1932, blz. 48-52.

32 Rustende soldaten

Inv.nr. 152-1946

Paneel, 32 x 42 cm. Gem.r.b. op deurlijst: D. Cletscher.

Toest.: hier en daar gesleten. Verspreide retouches (o.v.)

Röntgenf.: partij m.r.

Herk.: In maart 1928 door Frits Lugt voor f. 840,- te koop aangeboden aan het Gemeentemuseum, Den Haag (not. Hofstede de Groot op R.K.D.). / Aanwinst 1929 (Verslag 1929).

Lit.: VERSLAG 1929, blz. 10. / Van Gelder-Schrijver, op.cit. 1932, blz. 48, 52. / KNUTTTEL ed. 1933, nr. 24; Suppl. 1945, nr. 167. / DE WIT blz. 57. / BERGEN.

Mevr. Van Gelder-Schrijver vond het schilderij 'pittoresk', maar werd ook getroffen door de 'wat kille atmosfeer'. Het is, zoals zij opmerkt, een zgn. 'Coortegaarde' (verg. cat.nr. 24). De combinatie van de dominerende schoorsteenkap terzijde, de officier die er onder staat en de aan tafel zittende groep en dit alles bij clair-obscur-verlichting, heeft Cletscher duidelijk direct ontleend aan een 'Coortegaarde' van zijn begaafdere Amsterdamse collega Willem Duyster (ca. 1599-1635) (afb. 32A).¹ Duysters compositie zal dus dateren van (lang?) voor november 1632, toen Cletscher overleed. De in het Verslag 1929 opgemerkte verwantschap van ons stuk met het werk van Pieter Quast zie ik niet. Foto R.K.D. neg.nr. 17840.

1. Bewaard in twee exemplaren: 1. Leningrad, Ermitage, cat.1958, nr. 3636. 2. Philadelphia, Johnson Museum of Art, cat. 11, 1913, nr. 445.

Afb. 32A W. Duyster, paneel, 43,5 x 45,5 cm. Leningrad, Ermitage